

Riktlinje för mottagande av nyanlända barn och elever

Reviderad 2017-10-18

Barn- och ungdomsnämnden

Halmstad

Innehållsförteckning

1 Inledning	3
2 Att ta emot nyanlända barn i förskolan	3
2.1 En väg in	3
2.2 Modersmålsstöd i förskolan	3
3 Att ta emot nyanlända elever i grundskolan	4
3.1 En väg in	4
3.2 Mottagande skola	4
3.2.1 Kartläggning	5
3.2.2 Övergång förberedelseklass och ordinarie undervisningsgrupp	5
3.2.3 Planering och uppföljning av elevens skolgång	6
3.2.4 Svenska som andraspråk	9
3.2.5 Studiehundledning	10
3.2.6 Modersmålsundervisning	12
3.2.7 Prioriterad timplan	13
3.2.8 Anpassad studiegång	14
3.3 Bedömning, betyg och nationella prov	14
3.3.1 Nationella prov	14
3.3.2 Betyg	14
4 Elevhälsa	15

Riktlinjen har arbetats fram av:
Anki Fredriksson, Anna Strandgren Lando, verksamhetsutvecklare Resurscentrum Kärnhuset,
Christer Jönsson enhetschef Resurscentrum Kärnhuset

Riktlinjen är fastställda av:
Barn- och ungdomsnämnden

Fotografier: Matton.
2017-10-18

1 Inledning

Halmstads kommuns förskolor och grundskolor följer nedanstående riktlinjer i sitt mottagande av nyanlända barn och elever. Riktlinjerna grundar sig på *Skollagen* och *Allmänna råd om utbildning för nyanlända elever* som är myndighetens rekommendation till hur huvudmän, skolor och förskolor ska tillämpa det regelverk som finns. I riktlinjerna presenteras hänvisningar till styrdokument då sådana finns samt länkar till stödmaterial och blanketter. Syftet med gemensamma riktlinjer är att säkerställa ett rättssäkert och likvärdigt mottagande av nyanlända barn och elever i samtliga av Halmstads kommuns skolformer.

2 Att ta emot nyanlända barn i förskolan

Enligt skollagen ska barn från och med ett års ålder erbjudas förskola i den omfattning det behövs med hänsyn till föräldrarnas förvärvsarbete eller studier eller om barnet har ett eget behov på grund av familjens situation i övrigt. Från och med höstterminen det år barnet fyller tre erbjuds 15 timmars avgiftsfri allmän förskola.

I Halmstads kommun erbjuds förskoleverksamhet alternativt pedagogisk omsorg till alla barn som minst fyllt 1 år. Det finns också möjlighet att få omsorg på kvällar och nätter på enheten Sömntutan.

Anvisningar för placering i förskola eller fritidshem finner du här:

<http://intranet.halmstad.se/download/18.32b4576113acf69e55e4d4b/1367928959712/Placering-i-forskola-och-fritidshem-Anvisning.pdf>

E-tjänst för ansökan om placering i förskola:

<https://www.halmstad.se/barnutbildning/forskola/ansokanandringuppsagningavplats/ansokantillforskolafornyanlanda.15835.html>

Skollagen 8 kap 3§

Barn som är bosatta i Sverige och som inte har börjat i förskoleklassen eller i någon utbildning för fullgörande av skolplikten ska erbjudas förskola enligt vad som anges i 4-7 §§.

Förskola behöver dock inte erbjudas under kvällar, nätter, veckoslut eller i samband med större helger.

2.1 En väg in

Vårdnadshavare eller god man till nyanlända barn 1-5 år ansöker på kommunens hemsida om förskola via e-tjänst ”Anmälan till förskola asylsökande/nyanländ”. Man kan vända sig till Halmstad direkt eller Medborgarservice om man behöver hjälp med att fylla i ansökan. Ansökan skickas till Barn- och elevenheten som registrerar barnet.

2.2 Modersmålsstöd i förskolan

Barn med annat modersmål än svenska kan få stöd i modersmålet om de använder det aktivt varje dag i hemmet och om de har behov av extra stöd med sitt ord- och begreppsförråd för att kunna delta i den dagliga verksamheten. Modersmålsstödet i förskolan eller förskoleklassen är

inte undervisning, utan ett stöd inom förskolepedagogiken till exempel i samlingen eller i barnens lek.

För att bedöma rätten till modersmålsstöd måste hänsyn tas till hur barnet fungerar i den dagliga verksamheten. Pedagogerna i verksamheten bedömer i samråd med vårdnadshavare om barnet uppfyller de kriterier som gäller för att beviljas modersmålsstöd. Beslut om modersmålsstöd tas av förskolechef/ rektor i samråd med vårdnadshavare.

Blankett för ansökan om modersmålsstöd:

<https://www.halmstad.se/barnutbildning/stodtillbarnochelever/modersmalochmigration/modersmalstodiforskolaochforskoleklass.15871.html>

Skollagen 8 kap 10§

Förskolan ska medverka till att barn med annat modersmål än svenska får möjlighet att utveckla både det svenska språket och sitt modersmål.

3 Att ta emot nyanlända elever i grundskolan

Barn i åldrarna 7-16 år som är bosatta i landet har som huvudregel skolplikt och har rätt till utbildning. Med bosatt i landet avses i skollagen den som ska vara folkbokförd i Sverige. Barn som anses bosatta i landet utan att vara folkbokförda har inte skolplikt men de har samma rätt till utbildning i den obligatoriska skolformen som skolpliktiga barn.

Skollagen 3 kap 12a-f § Definition av nyanländ och prop. 2014/15:45 s. 21.

Skollagen 29 kap 2 § Övriga bestämmelser, bosättning

Skollagen 5 kap 5 § Utlänningslagen

3.1 En väg in

Vårdnadshavare eller god man till nyanlända barn 6-16 år ansöker på kommunens hemsida om skolgång via e-tjänst ”Anmälan till utbildning asylsökande/nyanländ”. Man kan vända sig till Halmstad direkt eller Medborgarservice om man behöver hjälp med att fylla i ansökan. Ansökan skickas till samordnare för migration som utifrån bostadsadress gör lämplig skolplacering. Mottagande skolas rektor och eventuell mentor för förberedelseklass/nyanlända elever får information och kontaktuppgifter till den nya eleven.

Elever som tillhör förskoleklass har inte rätt att gå i eventuell förberedelseklass utan börjar direkt i ordinarie undervisningsgrupp. Rektor på mottagande skola får information och kontaktuppgifter av handläggare på Barn- och elevenheten.

E-tjänst för ansökan om förskoleklass och grundskola:

<https://www.halmstad.se/barnutbildning/grundskola/anmalantillutbildningnyanlandaapplicationforeducationnewarrivals.13142.html>

3.2 Mottagande skola

Varje skola bör upprätta en rutin kring mottagande av nyanlända elever. Till hjälp finns ”Lathund för mottagande av nyanlända elever”. Rutinen ska vara känd för all personal på skolan.

Rektorn avgör hur undervisningen av nyanlända elever organiseras på lämpligaste sätt på skolenheten. Hon eller han fattar beslut om elevens placering i undervisningsgrupp och årskurs utifrån kartläggningen, vilket kan innebära placering i en ordinarie undervisningsgrupp på heltid eller delar av tiden i förberedelseklass. Det är inte tillåtet att en elev får all sin undervisning i förberedelseklassen.

Det är viktigt att all personal på skolan hjälper den nyanlända eleven att bli socialt delaktig i skolan både under och mellan lektionstid. Skolan behöver även skapa god relation med elevens vårdnadshavare och hitta ett smidigt sätt att kommunicera med dem. Vårdnadshavare och elev behöver få information om skolans organisation samt kunskap- och värdegrundsuppdrag. Nyanlända elever omfattas av samma bestämmelser som alla elever när det till exempel gäller skolans värdegrund och kunskapsuppdrag, studie- och yrkesvägledning, elevhälsa, ledning och stimulans samt skolans kompensatoriska uppdrag.

Lathund för mottagande av nyanlända elever:

3.2.1 Kartläggning

Den inledande bedömningen av en nyanländ elevs kunskaper är reglerad i skollagen och obligatorisk att genomföra. Sedan den 15 april 2016 är Skolverkets kartläggningsmaterial för bedömning av nyanlända elevers kunskaper steg 1 och 2 obligatoriska att använda i det här arbetet för grundskolan, grundsärskolan, sameskolan och specialskolan. Under tiden kartläggning del 1 och 2 genomförs undervisas eleven i den klass rektor beslutat om.

Bedömningen ska genomföras så att rektorn kan fatta beslut om placering av en nyanländ elev i årskurs och undervisningsgrupp inom två månader från att hon eller han skrivits in i svenska skolan. Det är elevens kunskaper (som han eller hon har visat vid kartläggningen), elevens ålder och personliga förhållanden i övrigt som ska ligga till grund för det här beslutet. Resultatet av kartläggningen ska även ligga till grund för planeringen av elevens fortsatta undervisning och hur undervisningstiden ska fördelas mellan ämnena.

Efter genomförd kartläggning ska hela materialet förvaras i elevakten. Kartläggningsprofilen för steg 1 och 2 ska förvaras i Unikum under fliken lärlogg så att samtliga undervisande lärare har tillgång till denna.

Länk till bedömningsportalen:

<https://bp.skolverket.se/>

3.2.2 Övergång förberedelseklass och ordinarie undervisningsgrupp

Vid övergångar från förberedelseklass till ordinarie undervisningsgrupp behöver relevant information överföras. Ansvar för eleven övergår härmed till mentor som tillsammans med undervisande lärare behöver ta emot och använda sig av informationen för fortsatt planering av elevens skolgång.

3.2.3 Planering och uppföljning av elevens skolgång

All undervisning måste utformas och anpassas för att ge stöd och stimulans utifrån varje elevs förutsättningar och behov.

Undervisningen av nyanlända elever ska följa läroplanen och kursplanerna för aktuell skolform och behöver utgå från de fem centrala områdena för en strukturerad undervisning: planering, genomförande, kunskapsbedömning och betygssättning, uppföljning och dokumentation.

Den bedömning/kartläggning av elevens kunskaper som inledningsvis har genomförts utgör ett underlag för hur den fortsatta undervisningen kan organiseras och genomföras. Det är viktigt att skolan verkar för att den nyanlända eleven blir socialt delaktig, vilket skapar goda förutsättningar för utveckling och lärande.

Exempel på insatser:

Det krävs ett medvetet arbete under lång tid för att en nyanländ elev ska kunna erövra de språkliga kunskaper som fordras i skolans olika ämnen. Det tar vanligen mellan sex och åtta år för flerspråkiga elever att utveckla skolspråket så att de kan använda det för olika syften och mottagare.

Lärare i alla ämnen har därför ett gemensamt ansvar att arbeta språk- och kunskapsutvecklande, något som gynnar alla elever. Språkutvecklingen främjas om undervisningen utgår från innehållet i ämnesundervisningen och inte fokuserar på övningar med isolerade ord och fraser ryckta ur sitt sammanhang.

Undervisningen behöver kontinuerligt följas upp och utvärderas utifrån de nyanlända elevernas lärande såväl på individ- som på gruppnivå för att få syn på vilka insatser som givit positiv effekt på elevens lärande och vilka som inte har gjort det. Utifrån uppföljningen/utvärderingen behöver insatser omprövas, fortsätta eller tas bort. En gång om året görs en uppföljning på huvudmannanivå kopplat till elevernas progression i lärandet och de insatser skolan gjort för nyanlända elever.

Till stöd för uppföljning av de nyanländas progression i svenska språket kan man med fördel använda Skolverkets bedömningsstöd ”Bygga Svenska”. För uppföljning av ämneskunskaper av undervisande lärare är kunskapstabellen ”Visad kunskap” på Unikum ett bra verktyg, som ger en god överblick av elevens kunskaper. Om eleven haft studiehandledning i ett eller flera ämnen ska denna insats utvärderas kontinuerligt och en gång per termin skriftligt utvärderas (31/5 och 7/12) och skickas in till enheten Modersmål och Migration, Resurscentrum Kärnhuset.

Länk till Bygga svenska, Bedömningsstöd för nyanlända elevers språkutveckling:

<https://bp.skolverket.se/web/nyanlandaelever/start>

Blankett utvärdering studiehandledning:

<https://intranet.halmstad.se/verksamhet/forvaltningar/barnochungdomsforvaltningen/resurscentrumkarnhuset/modersmalochmigration/studiehandledningpamodersmal.4.29ec649815c59d8267619983.html>

Länk till Checklista nyanlända:

<https://intranet.halmstad.se/download/18.3c2c38851581f0f0d3d4a900/1485790374022/Checklista+broschyr+nyanl%C3%A4nda+elever.pdf>

3.2.4 svenska som andraspråk

Undervisningen i ämnet svenska som andraspråk ska syfta till att eleverna utvecklar kunskaper i och om svenska språket. Genom undervisningen ska eleverna ges förutsättningar att utveckla sitt svenska tal- och skriftspråk så att de får tilltro till sin språkförmåga och kan uttrycka sig i olika sammanhang och för skilda syften. Det innebär att eleverna genom undervisningen ska ges möjlighet att utveckla språket för att tänka, kommunicera och lära.

Det är rektor som beslutar om undervisning i svenska som andraspråk för en elev. Beslutet att en elev har rätt till undervisning i Svenska som andraspråk kan inte överklagas.

BUF's blankett "Beslut om svenska som andraspråk" fylls i och sparas i elevakten samt registreras i Extens.

Blankett för beslut om svenska som andraspråk:

<https://intranet.halmstad.se/verksamhet/forvaltningar/barnochungdomsforvaltningen/grundskola/undervisning/svenskasomandrasprak.4.65c0a189151498e9e5e1f9be.html>

Skolförordning 5 kap 14-15§

Undervisning i svenska som andraspråk ska, om det behövs, anordnas för

- 1. elever som har ett annat språk än svenska som modersmål,*
- 2. elever som har svenska som modersmål och som har tagits in från skolor i utlandet, och*
- 3. invandrarelever som har svenska som huvudsakligt umgängesspråk med en vårdnadshavare*

Undervisning i svenska som andraspråk ersätter undervisning i svenska. Svenska som andraspråk får därutöver anordnas

- 1. som språkval i grundskolan och specialskolan,*
- 2. som elevens val, eller*
- 3. inom ramen för skolans val.*

Kursplanerna för svenska och svenska som andra språk är likvärdiga men innehåller också vissa skillnader med syfte att stödja olika utvecklingsprocesser i elevernas språk-, läs- och skrivutveckling. Vid integrerad undervisning i svenska och svenska som andraspråk utgår läraren från båda kursplanerna vid planering, genomförande och bedömning.

3.2.5 Studiehandledning

”En elev som inte klarar av att följa undervisningen på svenska har rätt att få stöd i form av studiehandledning på sitt modersmål om hon eller han riskerar att inte nå de kunskapskrav som minst ska uppnås i ett eller flera ämnen.”

Skolverket

Skolförordningen 5 kap 4 §

En elev ska få studiehandledning på sitt modersmål, om eleven behöver det.

En elev som ska erbjudas modersmålsundervisning och som före sin ankomst till Sverige har undervisats på ett annat språk än modersmålet får ges studiehandledning på det språket istället för på modersmålet, om det finns särskilda skäl.

Studiehandledning på modersmålet kan vara betydelsefullt för elevens kunskapsutveckling. När eleven får visa sina kunskaper på sitt starkaste språk, vilka annars inte kan uttryckas fullt ut på grund av otillräcklig svenska, stärker det självförtroendet och studiemotivationen. Det möjliggör också för lärare att få en ökad förståelse för elevens faktiska kunskaper i respektive ämne.

En elev kan få studiehandledning på sitt modersmål i ett särskilt ämne under en begränsad tid. Läraren uppmärksammar samt kartlägger behovet och rektorn beslutar om studiehandledning. Det är ämnesläraren som ansvarar för att förse studiehandledaren med arbetsmaterial. Studiehandledningen kan ges antingen i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen eller i form av särskilt stöd. Studiehandledning på modersmålet räknas som extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen när insatserna är av mindre ingripande karaktär och som särskilt stöd när insatserna är av mer varaktig och ingripande karaktär.

Viktigt att läraren i ämnet och studiehandledaren stämmer av om studiehandledningen ger resultat och eleven utvecklas i riktning mot att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås.

Om en elev inte behärskar skolspråket på modersmålet är troligtvis inte studiehandledning på modersmålet en insats som gynnar elevens lärande eftersom ämnets begrepp inte är kända av eleven på modersmålet. I sådana fall behöver eleven någon annan form av insats, t ex studiehandledning på svenska eller stöd från speciallärare. Om skolan är osäker på elevens språkkunskaper på modersmålet, be studiehandledare kartlägga eleven innan insats om studiehandledning beslutas.

Om eleven INTE är nyanländ krävs åtgärdsprogram.

Exempel:

- **Extra anpassning:** Eleven är nyanländ i Sverige och har svårigheter att visa sina kunskaper eller ta till sig undervisning p g a bristande ordförråd i det svenska språket. Genom studiehandledningen får eleven möjlighet att tillgodogöra sig undervisningen och visa sina kunskaper.

- **Särskilt stöd:** Eleven har inte bara brister i det svenska språket utan även annan problematik t ex läs- och skrivsvårigheter eller inte läst ämnet tidigare. Eleven behöver stöd i att utveckla ämnet och språket parallellt.

VAD	VEM	Kommentar
Kartläggning av elevens behov av studiehandledning	Undervisande lärare	Enligt skolans egna rutiner
Beslut om studiehandledning	Rektor	Antingen löses det inom den egna organisationen eller görs det en ansökan till Enheten Modersmål och migration
Ansökan om studiehandledning från huvudman	Undervisande lärare och rektor	Skickas till Enheten Modersmål och migration,
Beslut om Studiehandledning från Kärnhuset	Enheten Modersmål och migration	
Vid bifall: Kontakt mellan Modersmål och migration och undervisande lärare för planering av studiehandledning	Studiehandledare	Var noga med att fylla i korrekta kontaktuppgifter till undervisande lärare
Genomförande av studiehandledning	Undervisande lärare och studiehandledare	Undervisande lärare förser studiehandledare med planering, mål och syfte med studiehandledningen. Studiehandledaren planerar upp och genomför studiehandledning utifrån undervisande lärares planering
Utvärdering av studiehandledning	Undervisande lärare och studiehandledare	Kontinuerlig uppföljning Skriftlig utvärdering två ggr/läsår som skickas in till Enheten Modersmål och migration 31/5, 7/12. Utvärderingen ligger till grund för ev ny ansökan om studiehandledning.
Vid frågor eller avslag: Enheten Modersmål och migration kontaktar undervisande lärare	Enheten Modersmål och migration	

Studiehandledningen kan avslutas när som helst under en termin om mentor/ämneslärare bedömer att eleven inte längre är i behov av stödet. Ingen blankett behöver fyllas i utan muntlig information ges till studiehandledaren.

Blankett för ansökan av studiehandledning:

<https://www.halmstad.se/barnutbildning/stodtillbarnochelever/modersmalochmigration.14847.html>

Blankett för utvärdering av studiehandledning:

<https://intranet.halmstad.se/verksamhet/forvaltningar/barnochungdomsforvaltningen/resurscentrumkarnhuset/modersmalochmigration/studiehandledningpamodersmal.4.29ec649815c59d8267619983.html>

Skolverkets stödmaterial:

<http://www.skolverket.se/publikationer?id=3038>

Skolverkets film om studiehandledning:

<https://www.youtube.com/watch?v=P2YjKA9Z7fY>

3.2.6 Modersmålsundervisning

Modersmålsundervisning är ett frivilligt ämne med en egen kursplan som söks av vårdnadshavare till eleven.

Skollagen 10 kap 7§

En elev som har en vårdnadshavare med ett annat modersmål än svenska ska erbjudas modersmålsundervisning i detta språk om

- 1. språket är elevens dagliga umgängesspråk i hemmet, och*
- 2. eleven har grundläggande kunskaper i språket.*

En elev som tillhör någon av de nationella minoriteterna ska erbjudas modersmålsundervisning i elevens nationella minoritetsspråk.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om modersmålsundervisning. Sådana föreskrifter får innebära att modersmålsundervisning ska erbjudas i ett språk bara om ett visst antal elever önskar sådan undervisning i det språket. Lag (2014:458).

Modersmålsundervisningen ansöks om en gång och pågår till och med åk 9 om inte vårdnadshavare väljer att avsluta undervisningen tidigare på avsedd blankett.

Blankett för ansökan om modersmålsundervisning:

<https://www.halmstad.se/barnutbildning/stodtillbarnochelever/modersmalochmigration.14847.html>

Blankett för avslut modersmålsundervisning:

<https://www.halmstad.se/download/18.39b0559a15c5339d78fbc70/1497001750803/halmstads-kommun-avslut-modersmalsundervisning.pdf>

Skolverkets stödmaterial:

<http://www.skolverket.se/skolutveckling/larande/sprak/amnen/modersmal>

3.2.7 Prioriterad timplan

För en nyanländ elev kan rektor fatta beslut om **prioriterad timplan**.

Skolförordningen 9 kap. 4 a §

En nyanländ elev eller en annan elev vars kunskaper bedömts enligt 3 kap. 12 c § skollagen (2010:800) får ges mer undervisning i svenska eller svenska som andraspråk än övriga elever i samma årskurs hos huvudmannen genom en omfördelning av den undervisningstid huvudmannen beslutat enligt 4 § (prioriterad timplan).

Ett beslut om prioriterad timplan får fattas om det behövs för att eleven så snart som möjligt ska kunna tillgodogöra sig undervisningen i den undervisningsgrupp som eleven normalt hör till. En elev får omfattas av prioriterad timplan under högst ett år och eleven får inte under denna tid ges mindre undervisning totalt än andra elever i samma årskurs hos huvudmannen. Rektorn beslutar om prioriterad timplan.

Prioriterad timplan innebär en möjlighet att för en nyanländ elev omfördela undervisningstimmar från andra ämnen till förmån för ämnet svenska eller svenska som andraspråk. Ett sådant beslut fattas individuellt utifrån den enskilda elevens behov och en elev får bara ha en prioriterad timplan under **högst ett år**. Vid prioriterad timplan gör man inte avvikelser från de ämnen och mål som gäller för utbildningen. Man plockar alltså inte bort ämnen från elevens utbildning, utan man omfördelar bara tiden tillfälligt. Målen för utbildningen gäller fullt ut för nyanlända elever.

Under den tid som eleven har en prioriterad timplan får eleven inte ges mindre undervisning totalt än andra elever i samma årskurs. Avsikten är inte att eleven efter avslutad undervisning enligt prioriterad timplan ska kompenseras för de timmar som omfördelats från ett eller flera ämnen. Den totala tiden blir alltså inte mindre, men däremot kan tiden i varje ämne som prioriteras bort bli mindre.

Beslut om prioriterad timplan fattas, till skillnad från vad som gäller om anpassad studiegång, inte inom ramen för ett åtgärdsprogram utan kräver ett separat beslut.

Blankett för Prioriterad timplan:

https://intranet.halmstad.se/verksamhet/forvaltningar/barnochungdomsforvaltningen/resurscentrumkar_nhuset/modersmalochmigration/nyanlandaelever.4.510ea8b1159cbdd3bda5c97.html

Skolverkets film om prioriterad timplan och anpassad studiegång:

<https://www.youtube.com/watch?v=QVOXVKOs14k>

3.2.8 Anpassad studiegång

Anpassad studiegång innebär att skolan frångår timplanen för en elev, till exempel genom att ta bort ämnen. Anpassad studiegång är en sista utväg för att få till en fungerande skolgång för elever där andra stödinsatser inte fungerat.

Rektorn ansvarar för att en elev med anpassad studiegång får en utbildning som så långt det är möjligt är likvärdig med övrig utbildning inom skolan. Eleven och vårdnadshavaren måste få information om vad ett beslut om anpassad studiegång kan innebära för elevens möjligheter att studera vidare. Skolan ska också ge eleven och vårdnadshavaren möjlighet att ge synpunkter och dessa ska beaktas i bedömningen.

Skolverket om särskilt stöd och anpassad studiegång:

<http://www.skolverket.se/skolutveckling/studie-och-yrkesvagledning/val-och-vagledning/syv-grundskola/anpassad-skolgang-1.209939>

Skolverkets film om prioriterad timplan och anpassad studiegång:

<https://www.youtube.com/watch?v=QVOXVKOs14k>

3.3 Bedömning, betyg och nationella prov

Läraren ska följa och bedöma elevernas kunskapsutveckling på ett medvetet och pedagogiskt sätt. Bedömningarna hänger samman med undervisningen och ska kartlägga och värdera elevernas kunskaper, återkoppla för lärande, synliggöra praktiska kunskaper och utvärdera undervisningen.

3.3.1 Nationella prov

Genomförandet av de nationella proven för nyanlända elever kan se olika ut beroende på ämne och om det är rimligt, utifrån elevens kunskaper i svenska språket, att en nyanländ elev genomför ett helt eller vissa delar av ett nationellt prov. Utgångspunkten är att alla elever i årskursen ska genomföra provet, men i vissa fall kan det ändå finnas särskilda skäl att undanta en elev från ett nationellt prov. Det är rektorn som beslutar om en elev ska undantas från att genomföra ett nationellt prov helt eller delvis.

3.3.2 Betyg

Streck innebär frånvaro: Det saknas underlag för bedömning på grund av en elevs frånvaro. En nyanländ elev som kommer till skolan sent under terminen, men som sedan deltar i undervisningen, kan inte anses ha varit frånvarande från skolan. Läraren kan därför inte sätta ett streck.

När underlag för bedömning saknas: Läraren ska sätta betyget F i de fall eleven har haft undervisning i ett ämne, men det saknas underlag som visar elevens kunskaper i ämnet. Tänk på att låta eleven visa sina kunskaper på sitt starkaste språk för att möjliggöra för läraren att få en ökad förståelse för elevens faktiska kunskaper i respektive ämne (detta gäller dock inte för undervisningen i svenska som andraspråk, engelska, moderna språk och modersmål).

När begränsat underlag för bedömning finns: Om det däremot finns ett underlag, om än mycket begränsat, för bedömning ska läraren sätta betyg utifrån detta underlag. Om underlaget motsvarar godkända kunskaper i de delar av kunskapskraven som underlaget omfattar ska läraren sätta minst E i betyg. När betyg sätts i slutet av vårterminen i årskurs 6 och 9 eller när en elev får slutbetyg i ett ämne, ska elevens kunskaper däremot bedömas mot samtliga delar av kunskapskraven för ämnet, för den aktuella årskursen.

När eleven inte har fått undervisning: Om eleven kommer så sent på terminen att eleven inte har fått undervisning den innevarande terminen i ett ämne eller i flera ämnen, ska betyg inte sättas.

Det är viktigt att undervisande lärare informerar eleven och dess vårdnadshavare om varför betyget F sätts.

Skolverkets film om nyanlända elever och betyg:

<https://www.youtube.com/watch?v=Nq1Qz3MNIoU>

4 Elevhälsa

Medicinsk elevhälsa (skolhälsovården) har tillsammans med Region Halland skapat en rutin för hälsobesök för nyanlända och asylsökande barn. Regionen erbjuder ett hälsobesök så snart som möjligt efter ankomsten till Sverige. Regionen ger kompletteringsvacciner till barnets ålder. Efter hälsobesöket skickas journalkopior till den medicinska elevhälsan på barnets skola.

Skolsköterskan hälsar på nyanländ elev på skolan och inväntar journalkopior från vårdcentralen. Skolläkaren gör en vaccinationsbedömning på alla nyanlända barn. Inom ett år erbjuds eleven ett hälsobesök hos skolsköterskan och eleven följer därefter skolhälsovårdens basprogram. Vid behov träffar skolsköterskan nyanlända elever tidigare. Skolhälsovården ger kompletteringsvacciner samt vaccinerar enligt svenska barnvaccinationsprogrammet. I hälsobesöket ingår att bedöma elevens allmänna hälsotillstånd, tillväxt, syn- och hörselundersökning, ryggdeformitet, utveckling och inläring. I hälsosamtalen får eleven möjlighet att tala om sin hälsa och skolsituation. Syftet är att upptäcka elever i behov av stöd eller andra insatser.